ఫిబ్రవరి - 2022

₹ 30

దక్కన్ ల్యాండ్

సామాజిక రాజకీయ మాసపత్రిక

DECCAN LAND, HYDERABAD

114

- మనం మరిచిన సంస్థాన మహిళలు
- 'రైతు బీమా' రూపశిల్పి
- తెలంగాణ గిరి'జనం' జాతర
- భూగోళపు రిఫ్రిజిరేటర్లు

ISSN-2581-3188

దక్కన్ ల్యాండ్

సామాజిక, రాజకీయ మాసపత్రిక

సంపుటి: 10 సంచిక: 6 పేజీలు: 60

ఫిబ్రవరి - 2022

సంపాదకులు
మణికొండ వేదకుమార్
9848044713
editordeccan@gmail.com

సహాయ సంపాదకులు
కట్టా ప్రభాకర్

సర్క్యులేషన్
హెచ్. మోహన్‌లాల్

వాణిజ్య ప్రకటనలు
సయ్యద్ ఖైజర్ భాష
9030626288

ఫొటోగ్రాఫర్
టి.స్వామి
8374995555

కవర్‌పేజీ
అహ్మదాబాద్ నగరం

layout & composing @
CHARITHA IMPRESSIONS

printed @ DECCAN PRESS
ఆజామాబాద్, హైదరాబాద్-500 020.

కార్యాలయ చిరునామా

RESOURCE CENTRE
DECCANLAND
"CHANDRAM" 3-6-712/2, St.No. 12,
Himayatnagar, Hyderabad - 500 029
TELANGANA
Mobile: 9030626288
Fax: 040-27635644
E-mail: desk.deccan@gmail.com
website : www.deccanland.com

కృతజ్ఞతలు
దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రికకు సలహాలు, సూచనలు అందించిన వివిధ రంగాల నిపుణులకు మా కృతజ్ఞతలు.

లోపలి పేజీల్లో...

ఇరు ధృవాలు - భూగోళపు రిఫ్రిజిరేటర్లు

మహిళల మదిని దోచే మట్టి గాజులు

సిరిప్రగడ భార్గవరావు .... డా॥ తిరునగరి 6
భావితరాల ప్రయోజనకారి - నేటి విద్యావిధానం .... (ఎడిటోరియల్)ఎం. వేదకుమార్ 7
మనం మరిచిన సంస్థాన మహిళలు .... సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్ 9
భగ్నహృదయాల దయ్యాల మేడ 'బిలార్ మంజిల్' .... పరవస్తు లోకేశ్వర్ 13
పర్యావరణం-శాస్త్రం-నైతికత-తాత్విక దృక్పథాలు .... డా॥ ఆర్. సీతారామారావు 15
ఇద్దరు రాజుల ఉల్లికోట శాసనం .... ఈమని శివనాగిరెడ్డి 19
ఆకాశంలో తెగిపడే చుక్కలు .... చకిలం వేణుగోపాల రావు 21
తెలంగాణ గిరి'జనం' జాతర .... కట్టా ప్రభాకర్ 23
'రైతు బీమా' - రూపకల్ప .... కందుకూరి రమేష్ బాబు 27
పర్యావరణ హితంగా భారతదేశం .... దక్కన్ న్యూస్ 30
యునెస్కో వారసత్వ నగరం అహ్మదాబాద్ .... సువేగా 31
మహిళల మదిని దోచే మట్టి గాజులు .... సువేగా 38
యక్షగాన సాహిత్యంలో కల్పిత కథలు .... డి.రాజా 41
అమ్మదేవతల కొలుపు .... శ్రీరామోజు హరగోపాల్ 43
ఉప్పునీరు ఎందుకు చొచ్చుకొస్తుంది? .... డా. ఈదా ఉదయ భాస్కర్ రెడ్డి 46
ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రం .... ఎస్.కె. శ్రీహరి 49
ఇరు ధృవాలు - భూగోళపు రిఫ్రిజిరేటర్లు .... డా॥ లచ్చయ్య గాండ్ల 51
సిరిధాన్యాలతో మెట్ట రైతుకు మేలు .... డా॥ ఖాదర్‌వలి 55
పుస్తక సమీక్ష .... బాలచెలిమి 57
బాలారణ్యంలో ఒక రోజు .... ఆవబోయిన స్వామి 58

'దక్కన్ ల్యాండ్'లో అచ్చవుతున్న రచనలలో వ్యక్తమవుతున్న అభిప్రాయాలన్నింటితో సంపాదకులకు ఏకీభావం ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. 'దక్కన్ ల్యాండ్'ను పర్యావరణ, వారసత్వ సంపద, జీవవైవిధ్య అభిప్రాయ వేదికగా, రాజకీయార్థిక, సామాజిక విశ్లేషణావేదికగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మా సంకల్పం. అందుకు అనుగుణంగానే అన్ని రకాల అభిప్రాయాలకు, భిన్నాభిప్రాయాలకూ స్థానం కల్పించాలన్నది మా ఉద్దేశం. వివిధ రంగాల్లో నిపుణుల రచనలను అందించడం ద్వారా ఆయా అంశాలపై, పరిష్కార మార్గాలపై పాఠకుల్లో అవగాహన పెంపొందించడమే 'దక్కన్ ల్యాండ్' లక్ష్యం.

పర్యావరణం - శాస్త్రం - నైతికత - తాత్విక దృక్పథాలు

(గత సంచిక తరువాయి)

సోషల్ ఎకాలజీ

ముర్రేబుక్‌చిన్ అనే సామాజిక సిద్ధాంతకర్త సాగించిన ఆలోచనధారను 'సోషల్ ఎకాలజీ'గా వ్యవహరిస్తున్నారు. నాలుగు దశాబ్దాలపై చిలుకుగా ఈయన సామాజిక ఆధిపత్యం, ప్రకృతిపై ఆధిపత్యం మధ్యగల సంబంధాలను గురించి సాగించిన రచనల సారాంశం సోషల్ ఎకాలజీగా గుర్తింపు పొందింది.

ఈయన సాగించిన చింతనకు మూలాలు భిన్న రకాలైన తాత్విక సంప్రదాయాలలో కనిపిస్తాయి. ముఖ్యంగా మార్క్సీయ సామ్యవాదం, ఉదార అరాచకవాదం, పాశ్చాత్య జీవవాదాలలో దర్శనమిస్తాయి. అదే విధంగా అరిస్టాటిల్, హెగెల్ వంటి తత్త్వవేత్తల ఆలోచనల ప్రభావం కనిపిస్తుంది.

ముర్రే బుక్‌చిన్ ప్రధానంగా ఆధిపత్యం అనే భావనను పరిశీలించాడు. ఆయన వాడిన సామాజిక ఆధిపత్యం అనేది ఏ అర్థంలో వాడాడో పరిశీలించాలి. ప్రత్యేకంగా ముర్రే సిద్ధాంతంలో శ్రేణులు (hierarchies) అనేది ప్రధాన భావనగా కనిపిస్తుంది. చాలా వివరణాత్మకంగా శ్రేణులు గురించి తెలిపాడు.

"The cultural and psychological systems obedience and command not merely the economic and political system to which the terms class and state most appropriately refer. Accordingly, hierarchy and domination could easily continue to exist in a "class less" or "state less society".

రాజ్యం, వర్గం అనే పదాలు ఆర్థిక, రాజకీయ వ్యవస్థలను ఎంత ఖచ్చితంగా సూచిస్తాయో, సాంస్కృతిక, సంప్రదాయ, మానసిక వ్యవస్థలైన విధేయత, ఆదేశాలనేవి సూచించవు. వర్గం ఆర్థికాన్ని, రాజ్యం రాజకీయ వ్యవస్థలను సరళంగానే సూచిస్తాయి. అంటే రాజ్యం, ఆర్థిక వ్యవస్థల నుండి ఆదేశం, విధేయతలను మినహాయించి చూశాడు. ఇవి సంప్రదాయం, సాంస్కృతిక, మానసిక వ్యవస్థలకు చెందినవిగా పేర్కొంటున్నాడు. అదేవిధంగా ముర్రే బుక్‌చిన్ ఈ విధంగా అభిప్రాయపడ్డాడు.

"Accordingly, hierarchy and domination could easily continue to exist in a "class less" or "state less Society"

పెద్దలు, పిల్లలను, పురుషులు స్త్రీలను, ఒక జాతి మరొకజాతిని, జన సమూహాన్ని, పట్టణం పల్లెపై ఆధిపత్యం నెరపుతుందనే అర్థంలో domination అనే పదాన్ని సూచించాడు.

శ్రేణులు అంటునప్పుడు కనీసం రెండు బృందాలు లేదా సమూహాలు ఉంటాయి. ఒకటి మరొక దానిపై అధికారం కలిగి ఉంటుంది. ఈ అధికారంలో ఆధిపత్యవర్గం ఆదేశాలను ఇస్తుంది. న్యూనవర్గం విధేయతను పాటిస్తుంది. శ్రేణులు సామాజిక వ్యవస్థలో ఆధిపత్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తాయి. దీనితో ఆధిక్యతలో ఉన్న బృందం తమకంటే తక్కువగా ఉన్న బృందం ద్వారా తన ప్రయోజనాలను నెరవేర్చుకోగలుగుతుంది. ఇది తమకంటే తక్కువ బృందాల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకోవటంలో అడ్డుకూడా తగులుతుంది. ఆర్థికవర్గాలలోనే సామాజిక శ్రేణి, ఆధిపత్యం ప్రాథమిక రూపంలో ఉంటుందని సంప్రదాయ మార్క్సిస్టులు భావించినట్లుగా ముర్రే భావించలేదు. అలాగే అనార్కిస్టులు భావించినట్లుగా సామాజిక ఆధిపత్యానికి ఆధునిక రాజ్యం ప్రాథమిక ఏజెంట్‌గా ఉంటుందనీ భావించలేదు. ఆర్థిక వర్గాలు లేని సమాజాలలోనూ ఆధిపత్య నిర్మాణాలుంటాయని భావించాడు. అదేవిధంగా ముర్రే చెప్పిన దానిలో భౌతిక ఆధిపత్యం, అధికారం సామాజిక నియంత్రణకు మాత్రమే సాధనాలు కావు. దీనిని గురించి విశ్లేషించిన Jardins ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించాడు. "Hierarchy" is also a state of consciousness" as well as a social condition. People can be oppressed by their consciousness, their understandings and beliefs, as much as by external forces".

బాహ్యశక్తులు ఎంతగా తమను అణచివేస్తాయో తమ స్వీయ చైతన్యంలో అంతగా అణచివేయబడతారు. వారి అవగాహనలు, విశ్వాస నమ్మకాలు కూడా అంతగా అణచివేతకు గురవుతాయి.

అంటే సామాజికంగా ఉన్న శ్రేణీగత నిర్మాణాలను ప్రజలు అంతర్లీనపరచుకుంటారు. తద్వారా తమ జీవితాలు అవమానాలకు, అపరాధ భావాలకు గురవుతుండగా, ఆధిపత్యం గలవారు జీవితంలోని సుఖ సంతోషాలను ఆనందిస్తారు. ఈ రకమైన శ్రేణీగత నిర్మాణాలు, ఆధిపత్యం పాతరాతియుగం మొదలుకొని ఆధునిక యుగం వరకు భిన్న రూపాల్లో ఉనికిలో ఉన్నాయని బుక్‌చిన్ గుర్తించి సూచించాడు.

సామాజిక శ్రేణుల పద్ధతుల నుండి ప్రకృతి ఆధిపత్యం మొలకెత్తింది. అయితే బుక్‌చిన్ ప్రామాణిక మార్క్సిస్టు అన్వయాన్ని తల్లకిందులు చేశాడు. మార్క్సిస్టుల దృష్టిలో మానవుల ఆధిపత్య సామర్థ్యం వ్యక్తిగత ఆస్తి సంపదను సృష్టించడానికి దోహదపడింది. వర్గ నిర్మాణాలు వర్గ సంఘర్షణకు అణచివేతకు దారితీశాయి. బుక్‌చిన్ దృష్టిలో ఆధిపత్య సామాజిక నిర్మాణాలు ప్రకృతిపై ఆధిక్యతకు మార్గాన్నిచ్చాయి. అంటే సామాజిక ఆధిపత్య విధానాలు ఒక విస్తృత సాంస్కృతిక మనస్తత్వాన్ని పెంపొందించాయి లేదా భావజాలాన్ని రూపొందించాయి. ఈ భావజాలం ప్రకృతిపై ఆధిపత్యాన్ని సమర్థించేదిగా మిగిలింది. అంటే "social hierarchies provide both the psychological and material conditions- the motivation and the means- for exploiting and dominating nature" అని చెప్పవచ్చు.

శ్రేణీగత సమాజాలలో సామాజిక సంస్థలు, ఆచరణలు అన్నీ